งานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดและฯ
เลขที่ 10650 งานที่ 1
วันที่ 30 มิ.ย. 2569

ที่ มท ๐๘๐๑.๓/ว ๓๐๔๔

ถึง สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำบทความสรุปประเด็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและประเด็นข้อหารือ เพื่อเป็นเอกสารการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ๕ บทความ ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่าเอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสามารถนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงขอความอนุเคราะห์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเผยแพร่บทความดังกล่าวไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ สามารถดูบทความย้อนหลังได้ที่ www.oic.go.th>เมนู"องค์ความรู้">บทความ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด เผยแพร่บทความดังกล่าวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙

บทความ
สำนักงานเลขานุการกรม
กลุ่มงานประชาสัมพันธ์
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๒๖๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลที่เข้าใช้งานระบบแอปพลิเคชันของหน่วยงาน

นายสหชาติได้มีหนังสือถึงสำนักงานตุลาการแห่งรัฐ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลที่เข้าใช้งานระบบแอปพลิเคชันของสำนักงานตุลาการแห่งรัฐ เพื่อทำการตรวจค้นและคัดสำเนาคำสั่งตุลาการแห่งรัฐ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๘ เพื่อนำไปประกอบการยื่นฟ้องนายอำเภอแห่งหนึ่ง แต่สำนักงานตุลาการแห่งรัฐปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลของสมาชิกผู้ใช้งานแอปพลิเคชันสำนักงานตุลาการแห่งรัฐ ถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำนักงานตุลาการแห่งรัฐจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้หากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่ได้ให้ความยินยอมไว้ก่อนหรือในขณะนั้น การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมย่อมเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายสหชาติจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตรวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลที่เข้าใช้งานระบบแอปพลิเคชันของสำนักงานตุลาการแห่งรัฐเพื่อทำการตรวจค้นและคัดสำเนาคำสั่งตุลาการแห่งรัฐ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๘ เป็นข้อมูลที่สำนักงานตุลาการแห่งรัฐเก็บรวบรวมจากการให้บริการแก่สมาชิกผู้ใช้งานแอปพลิเคชันของสำนักงานตุลาการแห่งรัฐที่เข้าถึงคำพิพากษาของตุลาการแห่งรัฐดังกล่าว โดยมีข้อมูลลำดับการใช้บริการ ชื่อ ชื่อสกุล วัน เวลาที่บุคคลดังกล่าวได้ขอคัดสำเนา เลขคดีดำ เลขคดีแดง เหตุผลในการขอคัดสำเนา ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้รู้ตัวบุคคล โดยไม่ได้มีการขอข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล จึงไม่เข้าลักษณะของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และไม่ต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ประกอบกับนายสหชาติเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงในฐานะผู้ฟ้องคดีและอ้างว่า ได้รับความเสียหายจากการมีผู้เข้าถึงข้อมูลที่ปรากฏในคำพิพากษา ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จึงไม่เป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคล โดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานตุลาการแห่งรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ให้กับนายสหชาติ

มีข้อสงสัยการปฏิบัติ และใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘-๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร (ที่ วท ๕/๒๕๖๙)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบันทึกการถอดเทปรายงานการประชุม

นายอัครสารซึ่งเป็นสมาชิกสภาการช่างได้มีหนังสือถึงสภาการช่างขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบันทึกการถอดเทปการประชุมสภาการช่าง สมัยที่ ๓ ตั้งแต่การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ ถึงการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๗ เนื่องจากในการประชุมสภาการช่างนั้น นายอัครสารได้แสดงความคิดเห็นหลายครั้ง โดยขอให้มีการจดบันทึกการประชุมโดยละเอียด เนื่องจากสภาการช่างจัดทำรายงานการประชุมในลักษณะแบบสรุปย่อเท่านั้น โดยไม่ได้จดรายงานการประชุมแบบละเอียด ทำให้ไม่มีหลักฐานอ้างอิงในสิ่งที่นายอัครสารได้แสดงความคิดเห็นไว้ ซึ่งหากกรรมการสภาการช่างถูกฟ้องร้องนายอัครสารในฐานะสมาชิกสภาการช่างก็ไม่อาจนำมาใช้เป็นหลักฐานได้ แต่สภาการช่างได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่นายอัครสารโดยให้เหตุผลสรุปว่า สภาการช่างจัดทำรายงานการประชุมในรูปแบบสรุปมติของที่ประชุม โดยไม่ได้มีการจัดทำบันทึกการประชุมที่เป็นแบบการบันทึกถ้อยคำของผู้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมแต่ละราย ทั้งนี้ ในการประชุมสภาการช่างทุกสมัยที่ประชุมไม่ได้มีมติหรือข้อกำหนดให้ต้องจัดทำบันทึกถ้อยคำของผู้แสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารที่นายอัครสารร้องขอจึงไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ แต่สภาการช่างต้องไปจัดทำขึ้นใหม่ ตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายอัครสาร จึงอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตรวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ บันทึกการถอดเทปการประชุมสภาการช่าง สมัยที่ ๓ ตั้งแต่การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ ถึงการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๗ เป็นการประชุมรูปแบบ onsite และ online จำนวน ๘ ครั้ง ซึ่งหน่วยงานปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารในสภาพที่สามารถให้ได้ตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐจัดหาให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการกำหนด จึงเป็นกรณีหน่วยงานปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ หากนายอัครสารไม่เชื่อว่าเป็นความจริงก็อาจใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูลข่าวสารต่อไปได้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติ และใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘-๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร (ที่ วท ๒๓/๒๕๖๘)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น

นายกลการได้มีหนังสือถึงสภายานยนต์ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบความเร็วรถยนต์ของนายวิชา โดยอ้างเหตุผลในการขอข้อมูลข่าวสารว่า ในการประชุมสภายานยนต์ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๘ เรื่องเพื่อทราบเกี่ยวกับความเห็นของคณะอนุกรรมการสาขาวิศวกรรมเครื่องยนต์ที่ได้พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบความเร็วรถยนต์ของนายวิชา ซึ่งจัดทำโดยนางสาวมณีดวงแต่ในเอกสารประกอบการประชุมไม่มีสำเนารายงานการตรวจสอบความเร็วรถยนต์ดังกล่าว โดยสภายานยนต์พิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารแล้วปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นสภายานยนต์ได้ขอสำเนาจากสำนักงานอัยการจังหวัดหนองหารเพื่อใช้ประกอบการดำเนินคดีตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักงานอัยการจังหวัดหนองหารได้ส่งเอกสารมาให้สภายานยนต์ตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ เอกสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้สภายานยนต์นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายกลการจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตรวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบความเร็วรถยนต์ของนายวิชาซึ่งจัดทำโดยนางสาวมณีดวง ซึ่งมีสำเนาในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์อยู่ในความครอบครองของสภายานยนต์ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นพยานหลักฐานสำคัญและอยู่ในระหว่างการดำเนินคดี การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานอัยการจังหวัดหนองหารจัดส่งให้สภายานยนต์เพื่อนำไปดำเนินคดีในส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้สภายานยนต์นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ประกอบกับไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่านายกลการมีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอในการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการคุ้มครองสิทธิของตนแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า การที่สภายานยนต์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นชอบแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติ และใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘-๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร (ที่ วท ๒๔/๒๕๖๘)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑)

นายปฐพีเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจช่วงของบริษัทดินดี มีหนังสือถึงสำนักงานการปลูกถ่ายที่ดินแห่งชาติ ขอตรวจดูและขอคัดสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องนำไปเป็นหลักฐานประกอบการบังคับคดีกับทรัพย์ ซึ่งอยู่เหนือที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ซึ่งเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่สำนักงานการปลูกถ่ายที่ดินแห่งชาติปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยอ้างว่า จะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้ หากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่ได้ให้ความยินยอมไว้ก่อนหรือในขณะนั้น รวมถึงเกษตรกรผู้ถือหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์เป็นเพียงการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเกษตรกรไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว นายปฐพีจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอคือ สำเนาเอกสารสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ส.ป.ก. ๔-๐๑ เพื่อนำไปประกอบการบังคับคดีตามคำพิพากษาและหมายบังคับคดี โดยโจทก์หรือผู้อุทธรณ์เป็นคู่ความในคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งเป็นบุคคลผู้มีส่วนได้เสียจึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ปกป้องสิทธิของตนต่อไป อีกทั้งการเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความถูกต้องโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงวินิจฉัยให้สำนักงานการปลูกถ่ายที่ดินแห่งชาติเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติ และใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘-๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๑๔๑/๒๕๖๙)

นางสาวจาริญญา อ่อนละมุน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของผู้กู้เงินให้กับผู้ค้ำประกัน

นางเมธินีเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ของนางโชติกาที่กู้จากธนาคารสินธนา โดยได้ยื่นขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำเนาใบเสร็จการชำระเงินกู้ของนางโชติกาทั้งหมดตั้งแต่เริ่มชำระเงิน แต่ธนาคารสินธนาแจ้งว่าไม่สามารถให้สำเนาเอกสารดังกล่าวได้ ต้องเป็นนางโชติกา (ผู้กู้) เป็นผู้ขอเอกสารได้เท่านั้น ประกอบกับมีข้อมูลส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วย ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรและปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) และมาตรา ๒๔ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นางเมธินีจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า นางเมธินีในฐานะผู้ค้ำประกันเงินกู้ของนางโชติกาขอข้อมูลสำเนาใบเสร็จการชำระเงินกู้ของนางโชติกานับตั้งแต่เริ่มชำระเงิน เนื่องจากศาลจังหวัดศีรีราชได้มีคำพิพากษาคดีให้นางเมธินีกับนางโชติการ่วมกันชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยให้กับธนาคารสินธนา ซึ่งตามมาตรา ๖๙๓ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดถึงสิทธิของผู้ค้ำประกันว่า “ผู้ค้ำประกันซึ่งได้ชำระหนี้แล้ว ย่อมมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้ เพื่อต้นเงินกับดอกเบี้ยและเพื่อการที่สูญหายหรือเสียหายไปอย่างใด ๆ เพราะการค้ำประกันนั้น” และวรรคสอง ความว่า “อนึ่ง ผู้ค้ำประกันย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้บรรดามีเหนือลูกหนี้ด้วย” ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๒๒๙ ที่บัญญัติว่า “การรับช่วงสิทธิย่อมมีขึ้นด้วยอำนาจกฎหมายและย่อมสำเร็จเป็นประโยชน์แก่บุคคลดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ (๓) บุคคลผู้มีความผูกพันร่วมกับผู้อื่น หรือเพื่อผู้อื่นในอันจะต้องใช้หนี้ มีส่วนได้เสียด้วยในการใช้หนี้นั้นและเข้าใช้หนี้นั้น” จากหลักกฎหมายดังกล่าว นางเมธินีได้ชำระหนี้ให้ธนาคารสินธนาแทนนางโชติกาไปแล้ว ดังนั้น นางเมธินีจึงมีสิทธิไล่เบี้ยกับนางโชติกาต่อได้ การขอข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นข้อมูลการชำระหนี้ของนางโชติกาแม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะเข้าลักษณะของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ ซึ่งได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็ตาม แต่มาตรา ๒๔ ก็ได้กำหนดข้อยกเว้นไว้ในวรรคหนึ่ง (๘) ให้บุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายอาจขอข้อเท็จจริงดังกล่าวได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลก่อน ซึ่งกรณีนี้นางเมธินีเป็นผู้รับช่วงสิทธิจากเจ้าหนี้เดิม (ธนาคารสินธนา) โดยอำนาจตามกฎหมายมาตรา ๒๒๙ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในการไล่เบี้ยเอากับลูกหนี้ที่แท้จริง (นางโชติกา) ต่อไป ดังนั้น เพื่อประโยชน์ของนางเมธินีในฐานะที่เป็นผู้ค้ำประกันในมูลหนี้ดังกล่าว ควรได้ทราบข้อมูลเพื่อปกป้องสิทธิของตนตามกฎหมาย จึงให้ธนาคารสินธนาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการเดินบัญชีในส่วนที่ได้มีการนำส่งชำระเงินกู้ และใบเสร็จชำระเงินกู้ จำนวน ๔ ฉบับ เฉพาะในส่วนของวัน เดือน ปี และยอดเงินที่นางโชติกาชำระเงินกู้ให้นางเมธินีทราบได้ กรณีนี้ย่อมไม่เป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลเกินสมควรตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มีข้อสงสัยการปฏิบัติ และใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘-๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สคส ๑๓๐/๒๕๖๙)

นายอาทิตย์ จรจรัส นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”